

PRO HUNGARICA COMMUNITATE

A SZLOVÁK GAZDASÁG ELEMZÉSE KÖLTSÉGVETÉSI ÖSSZEFOGLALÓ

ÁPRILIS 2026

Költségvetési összefoglaló

2026. április

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	4
1. Az állami költségvetés jelenlegi állása	6
Bevezetés	6
A készpénzalapú költségvetési egyenleg alakulása	6
Bevételi és kiadási nyomáspontok.....	7
Éves keretek: fejezeti szerkezet és közszféra-háttér.....	8
RRZ-jelzések és a 2025. évi lezárás tanulságai.....	9
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	10
Összegzés	10
Források	11
2. Konzolidációs pálya	12
Bevezetés	12
A 2025. évi hiány és az egyszeri javulás szerepe	12
A konszolidáció minősége és növekedési hatása	12
Kamatkiadások, hitelesség és az adósságpálya	13
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	14
Összegzés	15
Források	15
3. Európai uniós források lehívása	16
Bevezetés	16
Aktuális lehívási helyzet 2026. március végén	16
Alapok és célterületek szerinti kép.....	17
Mi változott a februári összefoglalóhoz képest.....	18
Összegzés	18
Források	19
4. Egyéb fiskális és pénzügyi fejlemények	20

Bevezetés	20
Lakossági állampapírok és finanszírozási bizalom	20
Társadalmi mobilitás, oktatás és regionális különbségek	21
Nyugdíj megtakarítás és lakáspolitikai adózás	22
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	22
Összegzés	23
Források	23
5. Intézményi javaslatok a helyzet javítására	25
Bevezetés	25
A RRZ javaslatai	25
Az NBS javaslatai	25
Közös üzenetek	27
Összegzés	27
Források	27

Vezetői összefoglaló

Az áprilisi áttekintés összességében azt mutatja, hogy a szlovák közpénzügyek helyzete továbbra is feszes, de a kép nem egyirányúan romló. Az állami költségvetés pénzforgalmi hiánya 2026 márciusának végére 1 868,0 millió euróra emelkedett. Ez rosszabb állapot, mint egy évvel korábban, ugyanakkor az előző hónaphoz képest a romlás üteme már mérsékeltebb volt. A fő kérdés így nem az, hogy a hiány látható-e, hanem az, hogy a bevételi és kiadási szerkezet alapján mennyire kezelhető a további hónapokban.

A március végi pénzforgalmi adatok szerint a költségvetési bevételek éves összevetésben 51,2 millió euróval, vagyis 0,9 százalékkal maradtak el a tavalyi értéktől. A kiadások ugyanakkor 369,4 millió euróval, vagyis 5,2 százalékkal emelkedtek. Ez azt jelenti, hogy a hiány romlását nem egyetlen tétel, hanem a bevételek gyengébb teljesítése és a kiadási nyomás együttesen okozta. A pénzforgalmi egyenleg március végén az évesen jóváhagyott állami költségvetési hiány 36,4 százalékan állt.

A bevételi oldalon a kép vegyes. Az általános forgalmi adó és a forrásadó gyengébb teljesítése lefelé húzta az adóbevételeket, miközben a társasági adó, a jövedéki adók és az új pénzügyi tranzakciós adó részben ellensúlyozták ezt. A pénzügyi tranzakciós adó március végéig 124,3 millió euró bevételt hozott. Ez rövid távon érzékelhető támasz, de nem szünteti meg azt a problémát, hogy a növekedésre érzékeny adóalapok továbbra is törékenyek.

A kiadási oldalon a legfeltűnőbb változás az államadósság-kezelés költségeinek növekedése. A kamat- és adósságszolgálati kiadások március végén meghaladták az 1 milliárd eurót, ami az éves előirányzat közel fele. Ez önmagában is erős figyelmeztetés, mert a kamatkiadás nem javítja a közszolgáltatások minőségét, nem növeli a termelékenységet, és csak korlátozottan befolyásolható év közben. A magasabb kamatteher ezért egyre inkább kizorító tételként jelenik meg.

A Költségvetési Felelősségi Tanács (RRZ) márciusi költségvetési szemaforja 2026-ra 4,3 százalékos GDP-arányos államháztartási hiányt becsült. Ez kedvezőbb, mint a februári 4,5 százalékos becslés, de továbbra is rosszabb a kormányzati költségvetési célnál. A Tanács a negatív eltérést 327 millió euróra tette, és közepes kockázatot jelzett. A fő bevételi kockázatot továbbra is az adó- és járulékbévételek elmaradása jelenti, különösen az általános forgalmi adó, a társasági adó és a munkát terhelő adók oldalán.

A 2025. évi lezárt államháztartási adatok első ránézésre kedvezőbb képet adnak, mert a hiány 4,5 százalék körül alakult, ami alacsonyabb volt a költségvetési tervnél. A

Pénzügyminisztérium ezt jelentős javulásként értékelte, a RRZ ugyanakkor arra hívta fel a figyelmet, hogy a kedvezőbb eredmény nagy része egyszeri vagy időzítési tényezőkből adódott. Ilyen volt például egyes katonai szállítások csúszása, valamint több közsféraszereplő vártnál jobb év végi egyenlege. Ezért a 2025. évi jobb adat nem értelmezhető automatikusan tartós költségvetési fordulatként.

A konszolidációs vitában a hangsúly továbbra is a minőségen van. A RRZ és az Szlovák Nemzeti Bank (NBS) anyagai is azt üzenik, hogy a hiánycsökkentés nem lehet kizárólag adóemelés és rövid távú kiadásvisszafogás. A munkát terhelő adók növelése gyors bevételt hozhat, de rontja a növekedési kilátásokat. Az NBS értékelése szerint a 2026-os csomag a munkaerőköltségek és az adóterhek miatt érdemben fékezheti a gazdaságot. Ez azért fontos, mert gyengébb növekedés mellett a költségvetés bevételi oldala is gyengébb marad.

Az uniós források lehívásában március végére mérsékelt, de tényleges előrelépés látható. A 2021-2027-es időszak teljes lehívása 2 029,4 millió euróra nőtt, ami 15,86 százalékos arányt jelent. A Program Slovensko esetében a lehívás 1 994,6 millió euró, vagyis 15,84 százalék volt. Ez előrelépés a februári 14,72 százalékhoz képest, de a végrehajtás továbbra is egyenetlen. A szociális és humán területek jobban haladnak, a helyi fejlesztési és beruházásintenzív területek viszont továbbra is lemaradásban vannak.

A hónap egyéb témái közül fiskális szempontból fontos a lakossági állampapírok első kamatfizetése és a második kibocsátási kör sikere. A lakossági befektetők közel 16 millió euró nettó kamatjövedelemhez jutottak, miközben az állam a 2026-os új sorozatokból 417 millió eurót értékesített.

A társadalmi mobilitásról, felsőoktatási hozzáférésről, nyugdíj megtakarításról és ingatlanadóról szóló RRZ- és NBS-anyagok első pillantásra távolinak tűnhetnek a költségvetési egyenlegtől. Mégsem azok. Ezek mind ugyanarra a kérdésre vezetnek vissza: milyen állami beavatkozások javítják hosszabb távon a növekedést, a társadalmi esélyeket és a fenntarthatóságot, és melyek azok, amelyek csak rövid távon látványosak.

A vizsgált intézményi javaslatok alapján a közös irány viszonylag világos. A RRZ tartósabb és növekedésbarátabb konszolidációt sürget, az NBS pedig a beruházási és reformképesség megőrzését hangsúlyozza.

1. Az állami költségvetés jelenlegi állása

Bevezetés

A költségvetés aktuális állását áprilisban már nem elég az év eleji indulás alapján értelmezni. Március végére háromhavi pénzforgalmi adat áll rendelkezésre, így jobban látható, hogy a bevételek és a kiadások milyen irányba mozdultak el a tavalyi évhez képest. Az állami költségvetés pénzforgalmi hiánya tovább nőtt, de a februári erős romlás után a márciusi kép árnyaltabb lett.

Ebben a fejezetben először a készpénzalapú egyenleget és annak főbb összetevőit mutatjuk be. Ezután külön tárgyaljuk a bevételi és kiadási nyomáspontokat, majd az éves kereteket és a tágabb közszféraszerkezetet. A fejezet végén a RRZ márciusi szemaforát és a 2025. évi lezárás tanulságait is összekapcsoljuk, mert a két információ együtt ad reális képet a 2026-os kockázatokról.

A készpénzalapú költségvetési egyenleg alakulása

A március végi állami költségvetési hiány 1 868,0 millió euró volt. Ez egy hónap alatt 428,2 millió eurós romlást jelent a február végi 1 439,8 millió euróhoz képest. A növekedés tehát folytatódott, de a februári több mint egymilliárd eurós havi hiányromláshoz képest jóval mérsékeltebb volt. A márciusi adat önmagában nem jelenti azt, hogy az éves cél tarthatatlan, de azt igen, hogy az év első negyedéve feszes végrehajtási pályát mutat.

Mutató	2026. február vége	2026. március vége	Mit jelez ez?
Állami költségvetési egyenleg	-1 439,8 millió euró	-1 868,0 millió euró	A hiány tovább nőtt, de a havi romlás mérsékeltebb lett.
Összes bevétel	3 722,1 millió euró	5 673,4 millió euró	A bevételi teljesítés az éves keret 20,4 százalékán állt.
Összes kiadás	5 161,9 millió euró	7 541,4 millió euró	A kiadási teljesítés már 22,9 százalék volt.
Adóbevételek	3 300,6 millió euró	5 055,2 millió euró	Az adóbevételek éves alapon enyhén elmaradtak.
Hiány az éves tervhez mérten	28,0% körüli teljesítés	36,4% teljesítés	Az első negyedév után a terv jelentős része már megjelent pénzforgalomban.

A bevételek három hónap alatt 5 673,4 millió eurót értek el, ami az éves jóváhagyott előirányzat 20,4 százaléka. A kiadások 7 541,4 millió eurót tettek ki, ami az éves keret 22,9 százaléka. A két arány közötti különbség jól mutatja, hogy a kiadási oldal az év elején gyorsabban futott fel, mint a bevételi oldal. Ez részben szezonális és elszámolási okokkal magyarázható, de fiskális szempontból akkor is figyelmeztető jel.

A márciusi hiány éves összevetésben 420,6 millió euróval volt rosszabb a tavalyi azonos időszakhoz képest. Ez nem olyan erős romlás, mint amit februárban lehetett látni, de a probléma lényege nem változott. A bevételi oldal nem tud elég erős támaszt adni, miközben több kiadási tétel már az első negyedévben magas teljesítést mutat.

Bevételi és kiadási nyomáspontok

A bevételi oldalon a legnagyobb kérdés az, hogy az adóbevételek gyengébb teljesítése átmeneti jelenség-e, vagy a gazdasági lassulás tartósabb hatását mutatja. Március végén az adóbevételek éves alapon 18,9 millió euróval maradtak el a tavalyi értéktől. A különbség százalékban nem nagy, de a költségvetés szempontjából érzékeny, mert a 2026-os hiánycsökkentés több új vagy emelt bevételi tételre támaszkodik.

A legnagyobb negatív eltérést az általános forgalmi adó hozta. Az áfabevétel 164,4 millió euróval volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban. Ez a lakossági fogyasztás és a gazdasági aktivitás gyengébb alakulásával is összefügghet. Ezzel szemben a társasági adó 77,4 millió euróval magasabb bevételt adott, a pénzügyi tranzakciós adó pedig 124,3 millió euró új bevételt jelentett. A kép ezért nem egyszerűen rossz, hanem szerkezetileg vegyes.

A kiadási oldalon a legnagyobb figyelmet az államadósság-kezelés érdemli. A 2026-ra jóváhagyott 2 039,3 millió eurós éves adósságszolgálati előirányzataból március végéig 1 002,0 millió euró teljesült. Ez 49,1 százalékos teljesítés. A kamatkiadás ilyen korai magas szintje nem pusztán könyvelési adat, hanem jól mutatja, hogy a magasabb adósság és a kamatkörnyezet egyre jobban szűkíti a költségvetési mozgásteret.

Az uniós forrásokhoz és a Helyreállítási Tervhez kapcsolódó pénzmozgások szintén fontosak, de eltérő irányba hatnak. Az uniós bevételek éves alapon csökkentek, miközben a Helyreállítási Terv kiadásai és különösen az ezekhez kapcsolódó áfafizetések emelkedtek. Ez azt jelenti, hogy a projektvégrehajtás rövid távon pénzforgalmi terhet is okozhat, még akkor is, ha hosszabb távon fejlesztési és növekedési hatása lehet.

Terület	Március végi elmozdulás	Értelmezés
Általános forgalmi adó	-164,4 millió euró éves alapon	A fogyasztási adóalap gyengése továbbra is fő kockázat.
Társasági adó	+77,4 millió euró éves alapon	Részben ellensúlyozta az áfa gyengébb teljesítését.
Pénzügyi tranzakciós adó	+124,3 millió euró	Új bevételi tételként érdemi pénzforgalmi támaszt adott.
Uniós bevételek	-61,3 millió euró éves alapon	A bevételi oldal uniós komponense gyengébben alakult.
Államadósság-kezelés	+272,5 millió euró éves alapon	A kamatterher gyorsan és erősen jelent meg az első negyedévben.
Helyreállítási Terv és áfa	kiadások +66,0 millió, áfa +72,5 millió euró	A projektek költségvetési pénzforgalmi hatása is látható.
Szociális Biztosító transfere	-199,2 millió euró éves alapon	Ez enyhítette a kiadási oldalt, de nem semlegesítette a kamatterhet.

Éves keretek: fejezeti szerkezet és közsféra-háttér

A 2026-os állami költségvetés éves pénzforgalmi kerete továbbra is 27,77 milliárd euró bevétellel és 32,90 milliárd euró kiadással számol. A különbség 5,13 milliárd eurós pénzforgalmi hiányt ad. Március végéig ebből 1,87 milliárd euró teljesült. Ezt nem szabad mechanikusan évesíteni, mert a pénzforgalmi teljesítés időzítése egyenetlen. Ugyanakkor az első negyedéves hiányarány mindenképpen óvatosságot indokol.

A fejezeti és közsféra-szervezeti bontások azért fontosak, mert megmutatják, hol koncentrálódnak a tartós kiadási blokkok. A központi költségvetésben továbbra is nagy súlyt képvisel az oktatás, az egészségügy, a szociális terület, a közlekedés, a védelem és az államadósság-kezelés. Az egyéb közsféra-szervezetek között a Szociális Biztosító, az egészségbiztosítási rendszer, a kórházak, valamint az állami vállalatok és alapok alakulása határozza meg a végső államháztartási képet.

A Rozpočet.sk adatai főleg az éves szerkezetet és a jóváhagyott, illetve módosított előrejelzések logikáját mutatják. Ezek nem mindig mutatják ugyanazt a képet, mint a havi pénzforgalmi sajtóanyagok. A kettőt együtt érdemes értelmezni. A pénzforgalmi adatok jelzik a rövid távú végrehajtási nyomást, a fejezeti táblák pedig azt, hogy a költségvetési döntések hol hoznak létre nagyobb vagy kisebb mozgásteret.

Tétel	Jóváhagyott 2026. évi keret	Teljesítés 2026. március végén	Rövid megjegyzés
Állami költségvetés összes bevétele	27 766,5 millió euró	5 673,4 millió euró	20,4 százalékos teljesítés.
Adóbevételek	22 961,8 millió euró	5 055,2 millió euró	22,0 százalékos teljesítés.
Uniós bevételek	2 348,3 millió euró	326,0 millió euró	13,9 százalékos teljesítés.
Állami költségvetés összes kiadása	32 899,7 millió euró	7 541,4 millió euró	22,9 százalékos teljesítés.
Államadósság-kezelés	2 039,3 millió euró	1 002,0 millió euró	Az éves keret közel fele már teljesült.
Helyreállítási Terv kiadásai	2 062,3 millió euró	276,7 millió euró	A projektoldal gyorsulása látható.
Készpénzforgalmi hiány	-5 133,2 millió euró	-1 868,0 millió euró	Az éves terv 36,4 százaléka.

RRZ-jelzések és a 2025. évi lezárás tanulságai

A RRZ márciusi költségvetési szemaforja szerint a 2026-os államháztartási hiány további intézkedések nélkül 4,3 százalék lehet GDP-arányosan. Ez 0,2 százalékponttal rosszabb a kormányzati célnál, és 327 millió eurós negatív eltérést jelent. A Tanács ezt továbbra is közepes kockázatnak minősítette. Fontos, hogy a becslés kedvezőbb lett a februári 4,5 százaléknál, de nem fordult át alacsony kockázatba.

A javulás mögött főleg az egyéb közszféra-szereplők vártnál jobb helyzete és az állami beruházások alacsonyabb becslése áll. A fő negatív tétel továbbra is a gyengébb adó- és járulékbévételi pálya. A RRZ 774 millió eurós bevételi elmaradást jelzett ezen a soron, főként az áfa, a társasági adó és a munkát terhelő adók esetében.

A 2025. évi lezárt hiányról két nézőpont jelent meg. A Pénzügyminisztérium azt emelte ki, hogy a deficit jobb lett a költségvetési tervnél, és a kormány az előző évekhez képest érdemi hiánycsökkentést mutatott fel. A RRZ ugyanakkor arra figyelmeztetett, hogy a kedvezőbb adat jelentős részben egyszeri hatásokból származott. A két megközelítés nem feltétlenül zárja ki egymást. A 2025-ös eredmény ténylegesen jobb lett a tervnél, de ebből nem következik automatikusan, hogy a 2026-os pálya már stabil.

A közpénzügyi értelmezés szempontjából a legfontosabb tanulság az, hogy a tavalyi javulás tartóssága korlátozott. Ha a kedvezőbb hiányt elsősorban későbbre csúszó katonai szállítások, vártnál jobb vállalati vagy alapkezelői egyenlegek és egyszeri megtakarítások okozzák, akkor

a hatás nem ismételtető meg minden évben. A 2026-os költségvetés ezért nem építhet arra, hogy a tavalyi kedvező eltérések automatikusan megismétlődnek.

Mutató	Februári kép	Márciusi kép	Értelmezés
RRZ 2026. évi hiánybecslése	4,5% GDP	4,3% GDP	A becslés javult, de a cél felett maradt.
Eltérés a költségvetési céltől	565 millió euró	327 millió euró	A kockázat kisebb, de még nem tűnt el.
Kockázati besorolás	Közepes	Közepes	A kategória nem változott.
Fő negatív tényező	Adó- és járulékbéveteli elmaradás	774 millió eurós bevételi elmaradás	A kockázat továbbra is bevételi természetű.
2025. évi hiány	még előzetes kép	kb. 4,5% GDP	A tervnél jobb lett, de a javulás részben egyszeri volt.
Nettó államadósság 2025-ben	emelkedő pálya	54,4% GDP	A hiánycsökkenés mellett is nőtt az adósságterhelés.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

Az előző havi összefoglalóban a fő üzenet az volt, hogy február végére a pénzforgalmi hiány gyorsan, több mint négyszeresére nőtt a január végi értékhez képest. A mostani adatok alapján a hiány tovább nőtt, de a havi romlás már kisebb volt. Ez nem jelent megnyugvást, de azt mutatja, hogy a februári ugrás után már árnyaltabban kell értelmezni a pályát.

A legfontosabb változás a RRZ szemaforában látható. A 2026-os hiánybecslés 4,5 százalékról 4,3 százalékra javult, az eltérés a költségvetési céltől 565 millió euróról 327 millió euróra csökkent. A kockázati besorolás ugyanakkor közepes maradt. Ez azt jelenti, hogy a helyzet kevésbé kedvezőtlen, mint februárban látszott, de továbbra sem tekinthető stabilnak.

Új elem a 2025. évi lezárt hiány körüli értelmezési különbség is. A Pénzügyminisztérium a tervnél jobb eredményt emeli ki, a RRZ pedig azt, hogy ennek jelentős része nem tartós.

Összegzés

Az állami költségvetés március végi állapota továbbra is feszes. A hiány nőtt, az adóbevételek teljesítése vegyes, az államadósság-kezelés költségei pedig nagyon gyorsan jelentek meg az első negyedévben. A RRZ márciusi becslése javult ugyan, de még mindig a kormányzati cél felett van.

A 2025. évi jobb hiányadat önmagában nem oldja meg a 2026-os problémát. A kedvezőtavalyi eltérések egy része időzítesi vagy egyszeri jellegű volt. A fő kockázat így továbbra is az, hogy a költségvetési pálya bevételi oldala gyengébb, miközben több kiadási tétel már az év elején magas szinten teljesül.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Bilancia štátneho rozpočtu k 31.3.2026 – <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/bilancia-statneho-rozpocetu-k-31-3-2026.html>
2. Rozpočet.sk: Kapitoly, schválené a upravené – <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>
3. Rozpočet.sk: Ostatné subjekty verejnej správy – <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/OSVS/subjekty/0>
4. Rozpočet.sk: VÚC mérleg, aktualizované k 06.03.2026 – <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/SAM/kraje/210>
5. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rozpočtový semafor 2026/03 – <https://www.rrz.sk/rozpocetovy-semafor-2026-03/>
6. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Deficit v minulom roku bol nižší ako predpokladal rozpočet najmä vďaka jednorazovým vplyvom – <https://www.rrz.sk/deficit-v-minulom-roku-bol-nizsi-ako-predpokladal-rozpocet-najma-vdaka-jednorazovym-vplyvom/>
7. Ministerstvo financií SR: Vláda v roku 2025 hospodárila výrazne lepšie ako bol pôvodný plán – <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/vlada-roku-2025-hospodarila-vyrazne-lepsie-ako-bol-povodny-plan.html>

2. Konzolidációs pálya

Bevezetés

A konzolidációról szóló szakmai vita áprilisra még inkább a minőség kérdésre helyeződött át. A kiindulópont továbbra is az, hogy a hiányt csökkenteni kell, mert a tartósan magas deficit és az emelkedő adósságszolgálat szűkíti a jövőbeni mozgásteret. A valódi kérdés azonban az, hogy milyen intézkedésekkel történik a kiigazítás.

Ebben a fejezetben a 2025. évi hiány lezárásából indulunk ki, majd a RRZ és az NBS konzolidációs üzeneteit foglaljuk össze. A hangsúly azon van, hogy milyen típusú intézkedések javítják tartósan a pályát, és melyek hozhatnak olyan mellékhatásokat, amelyek később újabb megszorítást kényszeríthetnek ki.

A 2025. évi hiány és az egyszeri javulás szerepe

A 2025. évi államháztartási hiány a közzétett adatok alapján a költségvetési tervnél kedvezőbben alakult. A Pénzügyminisztérium ezt úgy értékelte, hogy a kormányzati gazdálkodás a tervezettnél jobb lett, és a hiány jelentősen csökkent a korábbi pályához képest. Ez fiskális szempontból valóban pozitív hír, mert a tervnél alacsonyabb hiány rövid távon csökkenti a finanszírozási nyomást.

A RRZ értelmezése óvatosabb. A Tanács szerint a kedvezőbb eredmény jelentős része egyszeri vagy átmeneti tényezőkhöz kötődik. Ilyen volt több katonai eszköz szállításának csúszása, néhány állami és közszféra-szereplő vártnál jobb egyenlege, valamint bizonyos szociális kiadások alacsonyabb teljesítése. Ezek fontos tételek, de nem feltétlenül ismétlődnek meg.

A különbség lényege tehát nem az, hogy a 2025-ös hiányadat jó vagy rossz volt-e. A kérdés az, hogy tartós javulást jelez-e. A válasz inkább óvatos. A hiány csökkent, de a nettó államadósság tovább emelkedett, és a szerkezeti egyenleg javulása kisebb volt annál, mint ami a hosszabb távú fenntarthatóságához szükséges lenne.

A konzolidáció minősége és növekedési hatása

A RRZ áprilisi konzolidációs üzenete szerint nem mindegy, hogy a hiánycsökkentés milyen szerkezetben valósul meg. A sikerebb stratégia nem pusztán nagyobb számokat jelent, hanem olyan összetételt, amely kevésbé fékezi a gazdaságot. A Tanács szerint a működési

kiadások tartós csökkentése, a szociális kiadások jobb célzása, a nem adójellegű bevételek erősítése és a termelékenységet javító beruházások védelme kedvezőbb pályát adhat.

A kevésbé szerencsés konszolidációs stratégia ezzel szemben túlzottan támaszkodik a munkát és a vállalkozásokat terhelő adókra, miközben nem kezeli tartósan az állami működés költségeit. Ez rövid távon bevételt hozhat, de gyengítheti a növekedést, a foglalkoztatást és a versenyképességet. A probléma azért súlyos, mert a gyengébb növekedés később újra rontja a költségvetési bevételeket.

Az NBS elemzése hasonló irányba mutat. A jegybank szerint a 2026-os költségvetés 4,1 százalékos célja elérhető, de csak kis lépés a fenntartható pálya felé. Az NBS azt is jelezte, hogy a 2026-os intézkedések jelentős része adó- és járulékemelés, miközben az állami foglalkoztatás tovább nő. A munkaerőköltségek emelése a jegybanki értékelés szerint 2026-ban érezhetően fékezheti a gazdaságot.

A konszolidáció minősége ezért nem elvont szakmai kérdés. Ha a kiigazítás a növekedés szempontjából rosszul van összerakva, akkor a költségvetési nyereség egy része később elveszhet. Ha viszont a kiigazítás a tartós kiadásokat célozza, és közben védi az oktatást, a beruházást, a digitalizációt és az energiatermelékenységet, akkor a hiány csökkentése kevésbé rombolja a jövőbeni adóalapot.

Konszolidációs elem	Kedvezőbb szerkezet	Kockázatosabb szerkezet
Állami működés	Tartós működési megtakarítások és jobb hatékonyság.	Átmeneti bérfékezés, létszámcsökkentés nélkül.
Adópolitika	Kevésbé torzító adók, erősebb nem adójellegű bevételek.	A munkát és vállalatokat terhelő adók túlsúlya.
Szociális kiadások	Jobb célzás a valóban rászorulóknak felé.	Széles, drága és kevésbé célzott programok.
Beruházások	Termelékenységet javító beruházások védelme.	Fejlesztési kiadások visszafogása rövid távú hiánycél miatt.
Makrogazdasági hatás	Kiseb növekedési veszteség.	Gyengébb növekedés és későbbi bevételi kockázat.

Kamatkiadások, hitelesség és az adósságpálya

A kamatkiadások növekedése a konszolidáció egyik legfontosabb gyakorlati oka. Az államadósság-kezelés költségei már 2026 első negyedévében nagyon magas teljesítést mutattak. Ez azt jelzi, hogy a korábbi évek hiányai és a megváltozott kamatkörnyezet már közvetlenül megjelennek a költségvetésben.

A kamatteher azért különösen kellemetlen kiadás, mert nehezen alakítható. Egy minisztériumi programot lehet átszervezni, egy támogatást lehet célzottabbá tenni, de a már kibocsátott adósság kamatköltsége nagyrészt adottság. Ha a piacok a költségvetési pályát kockázatosabbnak látják, akkor az új finanszírozás drágább lehet. Ez visszahat az éves hiányra is.

A RRZ korábbi elemzései arra figyelmeztettek, hogy a tervezett hiánycsökkentés elmaradása jelentős kamatmegtakarítás elvesztésével járhat. Az áprilisi forráscsomag ezt a gondolatot nem új számokkal, hanem a konszolidáció minőségén keresztül erősíti meg. A hitelesség nem csak a hiány nominális csökkentésétől függ, hanem attól is, hogy a kormányzati intézkedések tartósak, kiszámíthatók és növekedésbarátok-e.

A közpénzügyi tanulság egyszerű: minél később és minél rosszabb szerkezetben történik a kiigazítás, annál nagyobb lehet a későbbi ár. Ez nem feltétlenül azonnal látszik a pénzforgalmi egyenlegen, de megjelenik a kamatkidásokban, a befektetői megítélésben és a jövőbeni költségvetési mozgástérben.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi összefoglalóban a konszolidáció fő témája az volt, hogy a bejelentett csomag névleges mérete és tényleges tartós hatása között jelentős rés lehet. A mostani források ezt a gondolatot továbbviszik, de erősebben koncentrálnak a hosszú távú szerkezetre. A kérdés már nem csak az, hogy mekkora a csomag, hanem az, hogy milyen típusú gazdaságot hagy maga után.

Új hangsúly, hogy a RRZ az úgynevezett jó és rossz konszolidációs stratégiák adósságpályára gyakorolt hatását állította középpontba. Ez a megközelítés világossá teszi, hogy ugyanakkora rövid távú hiánycsökkentés hosszabb távon nagyon eltérő eredményre vezethet. A növekedést kevésbé károsító stratégia tartósabb javulást adhat, a rossz szerkezetű stratégia viszont újabb kiigazítási kört kényszeríthet ki.

Az NBS anyaga a múlt havihoz képest erősebben rögzíti, hogy a 2026-os költségvetési lépés csak részleges. A jegybanki értékelés szerint a közpénzügyek gyógyulási útjának nagyjából harmadánál tart az ország. Ez jól összefoglalja a helyzetet: van konszolidáció, de még nincs tartósan megnyugtató pálya.

Összegzés

A konszolidációs fejezet fő üzenete, hogy a hiánycsökkentés szükséges, de önmagában nem elég. A tartós javuláshoz a költségvetési intézkedések összetételének is változnia kell. A munkát és vállalkozásokat terhelő adók túlzott növelése rövid távon bevételt hozhat, de középtávon gyengítheti a növekedést.

A kedvezőbb stratégia inkább az állami működés hatékonyságát, a célzottabb szociális kiadásokat, a nem adójellegű bevételeket és a beruházások minőségének javítását helyezi előtérbe. Ez lassabbnak és kevésbé látványosnak tűnhet, de tartósabb adósságpályát eredményezhet.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Vláda v roku 2025 hospodárila výrazne lepšie ako bol pôvodný plán – <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/vlada-roku-2025-hospodarila-vyrazne-lepsie-ako-bol-povodny-plan.html>
2. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Deficit v minulom roku bol nižší ako predpokladal rozpočet najmä vďaka jednorazovým vplyvom – <https://www.rrz.sk/deficit-v-minulom-roku-bol-nizsi-ako-predpokladal-rozpocet-najma-vdaka-jednorazovym-vplyvom/>
3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Hospodárenie rozpočtu verejnej správy v roku 2025 – <https://www.rrz.sk/hospodarenie-rozpocetu-verejnej-spravy-v-roku-2025/>
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Vplyv dobrých a zlých konsolidačných stratégií na vývoj dlhu – <https://www.rrz.sk/vplyv-dobrych-a-zlych-konsolidacnych-strategii-na-vyvoj-dlhu/>
5. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Verejné financie potrebujú kvalitnú a prorastovú konsolidáciu, nie osobné útoky – <https://www.rrz.sk/verejne-financie-potrebuju-kvalitnu-a-prorastovu-konsolidaciju-nie-osobne-utoky/>
6. Národná banka Slovenska: Analýza rozpočtu verejnej správy SR na roky 2026 až 2028 – <https://nbs.sk/dokument/78f19855-c318-4e9f-9069-6186988c5457/stiahnut/?force=false>

3. Európai uniós források lehívása

Bevezetés

Az európai uniós források lehívása továbbra is egyszerre beruházási és költségvetési kérdés. A források lassú felhasználása visszafoghatja a közberuházásokat és a növekedést, a túl gyors vagy rosszul előkészített költés viszont hatékonysági kockázatot hordoz. A március végi adatok alapján a 2021-2027-es időszakban mérsékelt előrelépés történt, de a végrehajtás továbbra is egyenetlen.

A fejezet először az összesített lehívást mutatja be, majd az alapok és célpolitikai területek szerinti képet. Külön figyelmet kap az is, hogy a 2026. évi N+3 nyomás tovább csökkent, ami rövid távon kedvező, de nem helyettesíti a programok tényleges végrehajtási javulását.

Aktuális lehívási helyzet 2026. március végén

A 2021-2027-es programozási időszak teljes uniós lehívása 2026 márciusának végén 2 029,4 millió euró volt. Ez a teljes allokáció 15,86 százaléka. Február végén ugyanez az arány 14,72 százalék volt, tehát egy hónap alatt 1,14 százalékpontos javulás történt. Összében ez körülbelül 146,4 millió eurós előrelépést jelentett.

Program / összesítés	2026. február vége	2026. március vége	Változás
2021-2027 összesen	1 882,95 millió euró, 14,72%	2 029,39 millió euró, 15,86%	+146,44 millió euró, +1,14 százalékpont
Program Slovensko	1 853,27 millió euró, 14,72%	1 994,62 millió euró, 15,84%	+141,35 millió euró, +1,12 százalékpont
Interreg SK-CZ	9,89 millió euró, 11,59%	14,80 millió euró, 17,35%	Érdemi havi javulás
Interreg SK-AT	4,18 millió euró, 7,53%	4,19 millió euró, 7,55%	Lényegében stagnálás
INTERACT IV	15,61 millió euró, 34,69%	15,77 millió euró, 35,05%	Továbbra is a legmagasabb arány
Halászati program	0 euró, 0,00%	0 euró, 0,00%	Nincs tényleges lehívás
N+3 fennmaradó összeg	420,23 millió euró	292,09 millió euró	A közvetlen év végi nyomás csökkent

A Program Slovensko továbbra is a rendszer legnagyobb eleme. Március végén 1 994,6 millió eurós uniós lehívást mutatott, ami 15,84 százalékos arány. Februárhoz képest itt is javulás látható, de a teljes ciklus előrehaladottságához képest még mindig óvatosan kell értelmezni az eredményt. A lehívás nem alacsonyabb, mint korábban, de a program összetettsége miatt a végrehajtási kockázatok fennmaradtak.

A határon átnyúló és kisebb programok képe vegyes. Az Interreg Szlovákia-Csehország program gyorsabban javult, az Interreg Szlovákia-Ausztria program alig mozdult, az Interact IV továbbra is magasabb arányon áll, a halászati programnál pedig továbbra sincs tényleges lehívás. Ez a szórás jól mutatja, hogy az uniós forrásfelhasználásban nem elég az országos átlagot nézni.

Alapok és célterületek szerinti kép

Az alapok szerinti bontásban az Európai Szociális Alap Plusz továbbra is messze a legjobban teljesít. Március végén 34,54 százalékos lehívási arányon állt. Ez összhangban van azzal, hogy a humán, foglalkoztatási és szociális jellegű programok gyakran gyorsabban indíthatók, mint a nagy infrastrukturális beruházások.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap lényegesen alacsonyabb arányt mutat. Az előbbi 11,51 százalékon, az utóbbi 12,13 százalékon állt március végén. Ez nem feltétlenül rendkívüli a ciklus ezen szakaszában, de jelzi, hogy a nagyobb beruházási projektek előkészítése, közbeszerzése és tényleges kifizetése lassabb. A Méltányos Átmenet Alap szintén alacsony, 6,82 százalékos teljesítést mutatott.

A célpolitikai bontás hasonló képet ad. A CP4, vagyis a szociálisabb és befogadóbb Európa célterület 26,61 százalékos lehívással továbbra is az egyik legerősebb terület. A technikai segítségnyújtás 28,47 százalékos aránya szintén magas. Ezzel szemben a CP1 versenyképességi terület 5,51 százalékon, a CP5 helyi fejlesztési terület pedig 3,11 százalékon állt. Ez a két terület továbbra is figyelmet igényel.

A március végi kép tehát nem rosszabb, mint februárban, de továbbra is kétsebességes. Ahol a programok adminisztratíván egyszerűbben futnak, ott a lehívás halad. Ahol nagyobb beruházások, helyi szereplők és összetettebb projekt-előkészítés szükséges, ott a teljesítés lassabb.

Alap	Allokáció	Lehívás 2026. március végén	Felhasználási arány
Európai Regionális Fejlesztési Alap	7 269,55 millió euró	836,90 millió euró	11,51%
Kohéziós Alap	2 472,81 millió euró	299,99 millió euró	12,13%
Európai Szociális Alap Plusz	2 392,36 millió euró	826,43 millió euró	34,54%
Méltányos Átmenet Alap	459,02 millió euró	31,31 millió euró	6,82%
Halászati program	15,23 millió euró	0 euró	0,00%

Célpolitika	Februári arány	Márciusi arány
CP1 – Versenyképesség	4,84%	5,51%
CP2 – Zöld átmenet	15,38%	16,38%
CP3 – Mobilitás és hálózatok	9,37%	10,31%
CP4 – Szociális és befogadó Európa	25,31%	26,61%
CP5 – Helyi fejlesztés	2,07%	3,11%
FST – Méltányos Átmenet	6,03%	6,22%
Technikai segítségnyújtás	22,69%	28,47%

Mi változott a februári összefoglalóhoz képest

Az előző havi összefoglalóban a legfontosabb változás az volt, hogy a Program Slovensko módosítása és az extra előfinanszírozás jelentősen enyhítette a 2026. évi N+3 nyomást. Március végére ez a kép tovább javult. A fennmaradó N+3 összeg 420,23 millió euróról 292,09 millió euróra csökkent. Ez rövid távon érdemi könnyebbséget jelent.

A tényleges lehívási arány is javult, de nem ugrott nagyot. A teljes 2021-2027-es ciklus 14,72 százalékról 15,86 százalékra mozdult, a Program Slovensko 14,72 százalékról 15,84 százalékra emelkedett. Ez stabil előrehaladás, de nem olyan tempó, amely önmagában megszüntetné a végrehajtási kockázatokat.

A belső szerkezetben a fő probléma változatlan. A CP4 és a technikai segítségnyújtás jobban halad, a CP5 és részben a versenyképességi célterület továbbra is lemarad. A múlt havihoz képest tehát nem új típusú kockázat jelent meg, hanem a korábbi kétsebességes végrehajtás erősödött meg új adatokkal.

Összegzés

Az uniós források lehívása március végére javult, és a közvetlen N+3 kockázat mérséklődött. Ez kedvező fejlemény a költségvetés és a beruházási pálya szempontjából. Ugyanakkor a teljes kép még nem tekinthető megnyugtatónak.

A legfontosabb feladat továbbra is a végrehajtás minőségének javítása. A programok közötti különbségek nagyok, a helyi fejlesztések és beruházási projektek több helyen lassan haladnak. A következő hónapokban ezért nem csak az összesített lehívási arányt, hanem a szerződéskötések, projektek és célterületek szerinti előrehaladást is figyelni kell.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Čerpanie ŠF a KF k 31.03.2026, tlačová správa – https://www.mfsr.sk/files/archiv/54/Cerpanie-SF-a-KF_tlacova-sprava_31.03.2026.pdf
2. Ministerstvo financií SR: Príloha 1, Čerpanie PO 2021-2027 k 31.03.2026 – https://www.mfsr.sk/files/archiv/60/P_1_Cerpanie-PO-21-27_31.03.2026.pdf
3. Ministerstvo financií SR: Príloha 2, Čerpanie PO 2021-2027 Program Slovensko k 31.03.2026 – https://www.mfsr.sk/files/archiv/35/P_2_Cerpanie-PO-21-27_PSK_31.03.2026.pdf
4. Eurofondy.gov.sk: Stav implementácie Programu Slovensko k 31.03.2026 – <https://eurofondy.gov.sk/wp-content/uploads/2026/04/Stav-implementacie-Programu-Slovensko-k-31.03.2026.pdf>

4. Egyéb fiskális és pénzügyi fejlemények

Bevezetés

A havi költségvetési kép mellett több olyan téma is megjelent, amely nem közvetlenül a hiányról szól, mégis erősen kapcsolódik a közpénzügyekhez. A lakossági állampapírok a finanszírozási bázist érintik, a társadalmi mobilitás és a felsőoktatási hozzáférés a hosszú távú adóalap és esélyegyenlőség kérdése, a nyugdíj megtakarítás pedig közvetlenül a jövőbeni állami kötelezettségekkel függ össze.

Ebben a fejezetben a megadott külön cikkeket külön témacsoportokba rendezzük. A cél nem az, hogy minden társadalompolitikai részletet kimerítsünk, hanem az, hogy megmutassuk, milyen fiskális vagy gazdaságpolitikai üzenet következik belőlük.

Lakossági állampapírok és finanszírozási bizalom

A lakossági állampapírok első kamatfizetése pozitív finanszírozási jelzés. A lakossági befektetők az első év után közel 16 millió euró nettó kamatjövedelemhez jutottak. Az Investor sorozat 3,0 százalékos, a Patriot sorozat 3,3 százalékos éves kamatot fizetett. A kifizetés adó- és járulékmentes volt, ami a lakossági befektetői oldalról egyszerű és vonzó konstrukciót jelent.

Mutató	Érték	Fiskális értelmezés
Kifizetett nettó kamat	közel 16 millió euró	A lakossági befektetők kézzelfogható hozamot kaptak.
Investor kamat	3,0%	Alacsonyabb kamatozású lakossági papír.
Patriot kamat	3,3%	Magasabb kamatozású lakossági papír.
Érintett befektetők száma	körülbelül 21 ezer fő	A program már szélesebb lakossági körben jelenik meg.
2026-os új értékesítés	417 millió euró	A belföldi finanszírozási bázis tovább erősödött.

A program fiskális jelentősége kettős. Egyrészt bővíti a belföldi finanszírozási bázist, ami kedvező lehet akkor, ha a nemzetközi piacokon nő a bizonytalanság. Másrészt az állam számára ez továbbra is adósságfinanszírozás, tehát a kamatköltséget a költségvetés viseli. A lakossági állampapír ezért hasznos eszköz lehet, de nem helyettesíti a hiány csökkentését.

A 2026-os új kibocsátás is sikeres volt. A tervezett 400 millió eurós keret helyett 417 millió euró értékben keltek el az új papírok. Ez azt mutatja, hogy a lakossági kereslet érdemi, és az

állam képes hazai megtakarításokat bevonni. A hosszabb távú kérdés az, hogy ez a finanszírozási forma milyen kamatköltséggel és milyen stabil befektetői bázissal működik majd.

Társadalmi mobilitás, oktatás és regionális különbségek

A RRZ társadalmi mobilitásról szóló elemzése azt vizsgálja, hogy a gyermekek mennyire tudnak elszakadni szüleik jövedelmi helyzetétől. Az eredmény vegyes. Nemzetközi összevetésben Szlovákia viszonylag mobilnak számít, vagyis a szülői jövedelem nem zárja be teljesen a következő generációt ugyanabba a jövedelmi csoportba. Ugyanakkor a legalsó és legfelső jövedelmi széleken erősebb a beragadás.

A különbségek nemek és régiók szerint is erősek. A fiúk esetében a legszegényebb családokból való kitörés nehezebb, különösen a magas munkanélküliségű déli és keleti járásokban. A nyugati régiókban és a nagyobb gazdasági központokban a mobilitás jobb. Ez a költségvetés szempontjából azért fontos, mert a gyenge mobilitás tartósan alacsonyabb jövedelmet, alacsonyabb adóalapot és magasabb szociális kockázatot jelenthet.

A felsőoktatásról szóló RRZ-elemzés különösen fontos kiegészítés. A kutatás szerint a szülők jövedelme Szlovákiában kevésbé korlátozza az egyetemi hozzáférést, mint több más országban. A szülők iskolázottsága viszont nagyon erősen számít. Ha mindkét szülő alacsony végzettségű, a gyermek egyetemi esélye nagyon alacsony, míg diplomás szülők esetén sokkal magasabb. Ez azt jelenti, hogy az esélyegyenlőségi politika nem merülhet ki jövedelmi támogatásokban.

Terület	Fő megállapítás	Közpénzügyi jelentőség
Jövedelmi mobilitás	A szülői jövedelem hatása mérsékelt, de a széleken erős a beragadás.	A leggyengébb csoportok célzott támogatása hosszú távú hozamot adhat.
Nemek közötti különbség	A hátrányos helyzetű fiúk mobilitása gyengébb.	Célzott oktatási és munkaerőpiaci beavatkozások indokoltak.
Regionális különbségek	Nyugat kedvezőbb, Dél és Kelet gyengébb mobilitást mutat.	A regionális beruházások és szolgáltatások minősége kulcskérdés.
Felsőoktatási hozzáférés	A szülők jövedelme kevésbé, végzettsége erősebben számít.	A korai oktatási hátrányok kezelése fontosabb lehet, mint a pusztán pénzügyi támogatás.
Diplomás jövedelmi prémium	A diplomások átlagosan magasabb jövedelmet érnek el.	A képzettség javítása hosszabb távon az adóalapot is erősítheti.

A hosszú távú fiskális tanulság világos. Az oktatás, a korai készségfejlesztés és a regionális munkaerőpiaci különbségek kezelése nem csak társadalmi kérdés. Ha az állam javítja a mobilitást, akkor hosszabb távon nagyobb foglalkoztatásra, magasabb jövedelmekre és stabilabb adóbevételekre számíthat.

Nyugdíjmegtakarítás és lakáspolitikai adózás

A második nyugdíjpillérről szóló RRZ-kommentár a kockázatok és nyereségek megosztásának kérdését veti fel. A javasolt rendszer lényege az lenne, hogy a nyugdíjba vonuló megtakarító összehasonlíthatná, jobban jár-e a második pillérrel együtt számított nyugdíjjal, vagy csak az első pillérrel, és a kedvezőbb opciót választhatná. A veszteséget ebben a logikában az állam viselné.

A RRZ szerzője szerint ez problémás ösztönzőket hozhat létre. Ha a veszteséget az állam átvállalja, miközben a nyereség a megtakarítónál marad, akkor a rendszer a veszteségek társadalmosításához és a nyereségek magánosításához vezethet. A szakmai érv nem az, hogy a korábbi rossz szabályozási döntéseknek ne lett volna káros hatása, hanem az, hogy a kompenzációt célzottabban és arányosabban kellene kialakítani.

Az NBS ingatlanadóról szóló elemzése más típusú, de szintén fontos fiskális kérdést érint. A jegybanki érvelés szerint a magasabb ingatlanadó bizonyos feltételek mellett akár javíthatja is a lakhatási elérhetőséget, mert a folyamatos tulajdonlási költség emelkedése lefelé hathat a lakásárakra. Ez különösen akkor lehet érdemi, ha az adórendszerben a teher egy része a munkáról a vagyonra helyeződik át.

Az NBS ugyanakkor nem állítja, hogy az ingatlanadó önmagában megoldja a lakhatási válságot. A lakáskínálat, az építési szabályozás, a kamatkörnyezet és a demográfia továbbra is meghatározó. A fiskális üzenet inkább az, hogy Szlovákiában a munkát terhelő adók magasak, az ingatlanadó pedig alacsony. Ezért elméletileg van tér olyan adószerkezeti elmozdulásra, amely kevésbé rontja a növekedést.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi összefoglalóban az egyéb fejlemények főleg a lakossági állampapírok értékesítésére, az európai pénzügyi tárgyalásokra és a kamatkörnyezetre koncentráltak. A mostani hónapban a lakossági állampapír-téma megmaradt, de már nem az értékesítés, hanem az első kamatfizetés és a befektetői bizalom szempontjából.

Új elem a társadalmi mobilitás és a felsőoktatási hozzáférés részletesebb megjelenése. Ezek nem közvetlen hiányadatok, de középtávon erősen kapcsolódnak a fiskális fenntarthatósághoz. Ha egy országban a társadalmi háttér túl erősen meghatározza a későbbi teljesítményt, akkor a munkaerőpiac és az adóalap is gyengébb lesz.

Szintén új elem a nyugdíj megtakarítás és az ingatlanadó kérdése. Ezek a témák azt mutatják, hogy a közpénzügyi vita nem korlátozódik a folyó hiányra. A jövőbeni nyugdíj kötelezettségek, a vagyonszerzés és a lakhatási elérhetőség mind olyan területek, ahol a rossz ösztönzők később költségvetési problémává válhatnak.

Összegzés

A hónap külön témái összességében azt mutatják, hogy a fiskális politika határai szélesebbek, mint a költségvetési táblák. A lakossági állampapírok erősítik a finanszírozási bázist, de nem helyettesítik a hiánycsökkentést. A mobilitási és oktatási elemzések azt mutatják, hogy a hosszú távú növekedéshez az esélyek javítása is szükséges.

A nyugdíj- és ingatlanadó-témák közös tanulsága az ösztönzők fontossága. Ha az állam rosszul osztja meg a kockázatokat, vagy túlzottan a munkát adóztatja, akkor később saját maga gyengítheti a fenntarthatóságot. A jobb fiskális politika ezért nem csak kevesebb költséget, hanem jobb szabályokat is jelent.

Források

7. Ministerstvo financií SR: Dlhopisy pre ľudí zarobili občanom za rok takmer 16 miliónov eur – <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/dlhopisy-ludi-zarobili-obcanom-za-rok-takmer-16-milionov-eur.html>
8. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Vedia sa nové generácie odpútať od príjmovej triedy rodičov, záleží na pohlaví a regióne – <https://www.rrz.sk/vedia-sa-nove-generacie-odputat-od-prijmovej-triedy-rodicov-zalezi-na-pohlavi-a-regione/>
9. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Cesta na vysokú školu, príjem rodičov nie je až tak podstatný, ich vzdelanie áno – <https://www.rrz.sk/cesta-na-vysoku-skolu-prijem-rodicov-nie-je-az-tak-podstatny-ich-vzdelanie-ano/>
10. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Socializácia strát, súkromné zisky už aj v dôchodkovom sporení – <https://www.rrz.sk/socializacia-strat-sukromne-zisky-uz-aj-v-dochodkovom-sporeni/>

11. Národná banka Slovenska: Vyššia daň z nehnuteľností môže dostupnosť bývania paradoxne zlepšiť – <https://nbs.sk/aktuality/vyssia-dan-z-nehnutelnosti-moze-dostupnost-byvania-paradoxne-zlepsit/>

5. Intézményi javaslatok a helyzet javítására

Bevezetés

A záró fejezetben csak azokat a javaslatokat foglaljuk össze, amelyek a megadott forrásokban ténylegesen megjelentek. A mostani források alapján a RRZ és az NBS részéről több világos fejlesztési irány azonosítható.

A RRZ javaslatai

A RRZ legfontosabb üzenete az, hogy a közpénzügyek javításához nem elég a konszolidáció mennyisége, annak minősége is döntő. A Tanács szerint a jobb konszolidációs stratégia tartósabb kiadási oldali intézkedésekre épül, különösen az állam működési költségeinek csökkentésére és a kiadások célzottabbá tételére.

A RRZ azt is hangsúlyozza, hogy a sikeresebb pálya nem kizárólag kiadáscsökkentést jelent. A nem adójellegű bevételek erősítése, a fogyasztási adók átgondoltabb szerepe és a munkát terhelő adók mérsékeltebb használata mind olyan irány, amely kevésbé fékezheti a gazdaságot. A Tanács logikája szerint a gazdasági aktivitást erősen terhelő adók túlzott használata később gyengébb növekedést és újabb hiányproblémát okozhat.

A RRZ anyagaiban erősen megjelenik a célzott szociálpolitika gondolata is. A társadalmi mobilitásról és felsőoktatási hozzáférésről szóló elemzések nem klasszikus konszolidációs javaslatok, mégis fontosak. A Tanács ezek alapján azt sugallja, hogy a hátrányos helyzetű csoportok, különösen bizonyos régiókban élő fiúk és alacsony végzettségű szülők gyermekei esetében célzottabb beavatkozásokra van szükség.

A nyugdíjmegtakarításról szóló kommentárban a RRZ javaslati iránya az, hogy a múltbeli veszteségek esetleges kezelése ne legyen túl széles és rosszul célzott. A kompenzációt inkább azokra kellene szabni, akiket a korábbi szabályozási döntések ténylegesen érintettek, és kerülni kell azt a megoldást, amelyben a veszteséget az állam viseli, a nyereség viszont teljesen magánkézben marad.

Az NBS javaslatai

Az NBS legfontosabb fiskális üzenete az, hogy a konszolidáció nem lehet pusztán mechanikus hiánycsökkentés. A jegybank szerint a 2026-os költségvetési cél csak kis lépés a fenntartható pálya felé, és a közpénzügyek további javítására lesz szükség. A hangsúly itt nem

csak az éves hiányon van, hanem azon is, hogy a költségvetés mennyire támogatja a hosszabb távú növekedést.

Az NBS elemzése szerint különösen fontos a beruházási és reformképesség megőrzése. A jegybanki gondolatmenet alapján Szlovákiának nagyobb teret kellene teremtenie a hazai beruházásokra, különösen akkor, ha az uniós források jövőbeni rendszere erősebben kapcsolódik reformokhoz és kiemelt prioritásokhoz. Ez azt jelenti, hogy a költségvetésben nem csak kiadási plafonokra, hanem jobb beruházási tervezésre is szükség van.

Az ingatlanadóról szóló NBS-anyag egy konkrét adószervezeti irányt is felvet. A jegybank szerint a munkát terhelő magas adók és a nagyon alacsony ingatlanadók mellett lehet tér arra, hogy az adóteher egy része a vagyon felé mozduljon el. Ez nem csodaszer, de bizonyos feltételek mellett javíthatja a lakhatási elérhetőséget és kevésbé károsíthatja a növekedést, mint a munka további adóztatása.

Az NBS javaslatai tehát inkább a költségvetési szerkezet javítására irányulnak. A hiányt csökkenteni kell, de közben védeni kell azokat a területeket, amelyek a jövőbeni növekedést, a termelékenységet és az alkalmazkodóképességet erősítik.

Intézmény	A forrásokban megjelenő irány	Gyakorlati jelentés
RRZ	Tartósabb, jobb szerkezetű konszolidáció.	Kevesebb egyszeri intézkedés, több működési hatékonyság és célzott kiadás.
RRZ	A munkát terhelő adók túlzott szerepének kerülése.	A növekedési veszteség csökkentése és a későbbi bevételi kockázat mérséklése.
RRZ	Célzottabb társadalmi és oktatási beavatkozások.	A mobilitás javítása hosszabb távon erősítheti az adóalapot.
RRZ	A nyugdíjkompenzáció óvatosabb kialakítása.	A veszteségek túl széles társadalmasításának elkerülése.
NBS	Beruházási és reformképesség megőrzése.	A rövid távú hiánycsökkentés ne rontsa a középtávú növekedési alapot.
NBS	Adószervezeti elmozdulás a munkáról kevésbé torzító adók felé.	Az ingatlanadó szerepének növelése bizonyos feltételek mellett mérlegelhető.

Közös üzenetek

A RRZ és az NBS megközelítése eltérő intézményi szerepből indul ki, de több ponton összeér. Mindkét intézmény azt hangsúlyozza, hogy a hiánycsökkentésnek tartósnak kell lennie. Mindkettő óvatos a növekedést rontó intézkedésekkel szemben. Mindkettő fontosnak tartja, hogy a költségvetési politika ne csak a következő éves egyenleget, hanem a hosszabb távú növekedési és adósságpályát is figyelembe vegye.

A közös szakmai irány ezért a következőképpen foglalható össze: realisabb tervezés, tartósabb kiadási intézkedések, kevésbé torzító adószervezet, jobb beruházási minőség, célzottabb szociális és oktatási beavatkozások, valamint a jövőbeni kötelezettségek óvatosabb kezelése. Ezek nem látványos, egyetlen lépésben megoldható feladatok, hanem következetesebb állami működést igényelnek.

Összegzés

A helyzet javítására vonatkozó intézményi javaslatok nem egyetlen új csomagról szólnak. Inkább arról, hogy a fiskális politika minőségét kell javítani. A RRZ a tartósabb és növekedésbarátabb konszolidációt, az NBS a beruházási és szerkezeti alkalmazkodóképesség megőrzését emeli ki.

Források

1. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Vplyv dobrých a zlých konsolidačných stratégií na vývoj dlhu – <https://www.rrz.sk/vplyv-dobrych-a-zlych-konsolidacnych-strategii-na-vyvoj-dlhu/>
2. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Verejné financie potrebujú kvalitnú a prorastovú konsolidáciu, nie osobné útoky – <https://www.rrz.sk/verejne-financie-potrebuju-kvalitnu-a-prorastovu-konsolidaciju-nie-osobne-utoky/>
3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Vedia sa nové generácie odpútať od príjmovej triedy rodičov, záleží na pohlaví a regióne – <https://www.rrz.sk/vedia-sa-nove-generacie-odputat-od-prijmovej-triedy-rodicov-zalezi-na-pohlavi-a-regione/>
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Cesta na vysokú školu, príjem rodičov nie je až tak podstatný, ich vzdelanie áno – <https://www.rrz.sk/cesta-na-vysoku-skolu-prijem-rodicov-nie-je-az-tak-podstatny-ich-vzdelanie-ano/>
5. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Socializácia strát, súkromné zisky už aj v dôchodkovom sporení – <https://www.rrz.sk/socializacia-strat-sukromne-zisky-uz-aj-v-dochodkovom-sporenii/>

6. Národná banka Slovenska: Analýza rozpočtu verejnej správy SR na roky 2026 až 2028 – <https://nbs.sk/dokument/78f19855-c318-4e9f-9069-6186988c5457/stiahnut/?force=false>
7. Národná banka Slovenska: Vyššia daň z nehnuteľností môže dostupnosť bývania paradoxne zlepšiť – <https://nbs.sk/aktuality/vyssia-dan-z-nehnutelnosti-moze-dostupnost-byvania-paradoxne-zlepsit/>

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

PRO HUNGARICA COMMUNITATE

Námestie sv. Štefana 296/6
Szent István tér 296/6
929 01 Dunajská Streda
Dunaszerdahely

www.prohuncom.sk